

● **אישיות צעירה וחשובה מקרב צמרת מפא"י עומדת לפרוש בעתיד הקרוב ביותר מתפקידה הנוכחי, כדי להתמסר כולה להכנת הבחירות לכנסת הרביעית, בה תופיע כאחד המועמדים הראשונים של מפא"י.**

● **ביג"י יצא לחופשה ממושכת, כדי להכשיר את הקרקע לבחירות אזוריות.** הוא יתייחד בביתו, יעסוק בחיבור מצע משותף, שיאפשר למפא"י, אחדות העבודה ומפ"ם להופיע לבחירות הבאות ברשימה אחת.

ביג"י מקווה שאחרי הפגנת הכוח שלו במשבר האחרון, והסידורים החדשים בקואליציה (שימנעו למעשה בפני מפלגות השמאל להכין לעצמן מלחמת-בחירות נפרדת), ישכנע אותן הפעם לקבל את הצעתו.

● **במקרה זה ייעשה נסיון להעביר חוק של בחירות אזוריות עוד בכנסת הנוכחית, לערוך את הבחירות הבאות על פי שיטה זו, שתיתן לביג"י רוב מוחלט.**

● **מלחמת-סואץ תיגמר בקרוב רשמית, אחרי שיצליח דאג האמריקני שילד להשיג הסכם-פשרה בין גמאל עבד אל-נאצר לבין ממשלות לונדון ופאריס על הסדר ענייני התעלה, מחוץ לתחום: מעבר אוניות ישראליות.**

● **לא תם סדר חצרות בקואליציה.** למרות נצחונו המכריע של ביג"י ואי-הצדק המוחלט של שותפיו לפרוש אי-פעם מן הקואליציה, תתעוררנה בעיות חמורות בין מפא"י והשמאל מצד אחד, ובין מפא"י והדתיים מצד שני. משמאל יפריעו בעיות מדיניות-חחוק ונעייני-השכר, בצד הדתי תפרע, הידועה בציבור, כל שותפי ביג"י יחפשו באופן נואש דרכים חדשות לגלות אופוזיציה מבלי לאפשר לביג"י לסלקם.

● **סניור פראנצ'סקו אורוטיה יחפוף בקרוב לעצם כגרונה של ישראל.** המתחך חדרו-אמריקאי קיבל את דעת הירידים שיש מקום לעריכת סקר מקיף על ריכוזים שהוכנו כביכול על-ידי ישראל בהר-הצופים, ייתקל בי

התנגדות נמרצת ביותר מצד ממשלת ישראל.

● **חופש המעבר למקומות הי קדרשים ירד מן הפרק.** תביעת ישראל בא-ים לזון בספינת 8 של הסכם שביתת-הנשק עם ירדן, הכולל בין השאר ענין זה, תוסר. התביעה הוגשה רק כי תגמול על דרישת ירדן לזון בנסיעות באיזור הספור, איבדה את ערכה הי סכסכי. נימוק נוסף: ישראל אינה מעוניינת לעורר שאלה העשויה לגרום אחר ריה דיון מחדש בשאלת בינאום ירד שלים. כן אינה מעוניינת ישראל, לפי עזת האמריקאים, לגרום כגורע קשיים למלך חוסיין.

● **אין שום סיכוי להחריה ישראלית לגוש האספרואסיאתי.** מומחי משרד-החוק, שנכשלו כליל בכל הארצות מלבד יפאן, בורמה, ציילון וי גאנה, ינסו לחפות על כשלונם במסע תעמולה שישתדל להוכיח כי הגוש הי אפרואסיאתי אינו אלא אגדה, שאין לה שום השפעה בעולם.

● **חימין מכין כמה פרשות כלנת-אריות,** נקמח על המחפכות הי שמאליות בערית נחניה ובקרית-מוצקין.

כמה מראשי חכללים גילו בימים האחרונים פעילות שמטרתה ביצוע הפיכות חצר בכמה רשויות מקומיות, בהן השלטון הוא בידי מפא"י.

● **מכסוף פנימי קשה צמיו למפלגה הדתית-לאומית.** עם הבית ראתו של שר הדתות והטעו משה שפירא, תעלה הסיעה השמאלית במפלגה, שבראשה עומדים יוסף בורג ומשה אונא, דרישה לערוך בחירות פנימיות שיגלו את חלוקת-הכוחות במפלגה. סיעת-הירוב של שפירא תתנגד לכך, מתוך נימוק שיש לרכז עתה את כל המאמצים להכנת הבחירות לכנסת הרביעית, תזכה בתמיכת יצחק רפאל, חחושם ללכת לבחירות, אחרי שסיעתו התפוררה כליל.

● **צמיו משבר בענף חמלטשות,** עקב קשיי-שיחוק. ייתכן שיהיה צורך לסגור את המלטשות לזמן-מה.

● **פשיטת-הרגל הראשונה בענף החלבשה תיוודע השבוע,** כשהמפעל הראשון יבקש לפרקו מרצון.

● **מחירי הסיגריות יעלו ב-50 פרוטה,** עקב העלאת מחיר חסאי באק חמקום, ותעלה גדולה יותר של חבלו. גם מחירי השוקולד יעלו, עקב עלות מחירי חמרי-הגלם וציודים רחמי המפעלים.

● **תוכנית הליברליזציה חממשלתית כייבוא תבומל,** בגלל חיריות המסוכנות ביותר מסבטי-חוק שברשות האוצר. אולם העלאות המכס, שחיו חלק מן התוכנית, תישאנה ואולי אף תגדלנה.

● **תוכנית ח"ף (ביטוח-חיים צמוד) נכשלה,** וההכנסות לא הגיעו לאומדן. חכשולן נבע מירידת ערך אגרות-חוב ממשלתיות צמודות, ומחסור בכספים בשוק.

● **שמחי גירול סלקיסוכר יגרלו,** יגיעו ליבול של 100 אלף טון. הסיבה: מחירים מובטחים טובים לסלק ולסוכר. כן יגדל ייצוא מלונים לאנגליה, שם יהיה חפרי הישראלי הראשון בשוק.

העם

חוק הארץ

בימים הטובים של השלטון התורכי בארץ ישראל שרר בארץ משטר הקאפיטולציות — משטר שנתן לסוכנים זרים שלטון רשמי על שטחי-חיים נרחבים בארץ.

כשהיה פותח ירושלמי תולש, כסוב לבו ביין, את דגלו של הוד מלכותו, הצאר של כל הרוסים, מעל בנין הקונסוליה הרוסית שמול השער החדש המוליך לכנסית הקבר הקדוש, היה הדבר גורם להגבה תמורה. הי צאר היה משגר את חיל-הים שלו למיצרי הבוספורוס. האוניות לא הוצאו משם עד אשר נזף השולטאן בבאשא של ירושלים, והבאשא היה מטיל על מפקד-המשטרה הי עירוני להלקות בפומבי תריסר פוחזים. מאז עברו מים רבים בירדן. אך השבוע היה נזמה שהמצב חזר לקדמו. ויחד עמו, כך נסתבר, חזרה לקדמותה גם הפסיכולוגיה של פרנסי הציבור של הכולל הישראלי.

מה יגידו כבת? במרכז הפרשה עמד רמאי רומני שברח מצרפת, סוחר-הגרונטאות יוסף יואנוביצ'י. ממשלת צרפת דרשה את הסגרתו, בעון מעשים שונים שהיו (או לא היו) בגדר הונאה כלפי ממשלת צרפת. עד

נשיא גולדמן ושרגר אברמוב
דמות בשם גולדמן

כאן היה הכל רגיל. אולם הגבת הציבור הישראלי היתה בלתי-רגילה. "להסגירו" תבע בכותרת צעקנית איש-מערכת מערבי, אחד מעבדי השלטון, שהסביר בקול היסטרי שאם לא תסגיר ישראל את האיש ללא דחוי, יגרום הדבר להרעת יחסו של העם הצרפתי לישראל. "מה יגיד פיגארו?" שאל בחרידה עתונאי אחר. "מה יגיד להי מונדו?"

המחפיר כהגבה זו היה כי איש מן הי שואלים לא שאל את השאלה היחידה שצריכה לעניין במקרה כזה: אורחי מדינה חופשיים? "מה אומר החוק הישראלי?" כי המבחן האמיתי ביותר לעצמאותה של מדינה — ושל האומה המשמשת לה בסיס — הוא שהחיק הריבוני שלה בלבד יקבע את גורלם של אנשים הנמצאים בגבולותיה. יהיו מעשיו של יואנוביצ'י בצרפת מעורר פלים ומפוקפקים כאשר יהיו (ראה עמודים 10—11) הרי ברגע זה הוא תושב הרפובליקה העצמאית של ישראל. לגבי מיליון ושמונה מאות אלף אורחי המדינה, לא יקבע מה אומר הקרא באפריס או העתונאי ב-מרסיל. לגביו לא תקבע אפילו עמדתה של ממשלה ידידותית כמו זו היושבת בפאריס. לגביו יקבע אך ורק דבר אחד: חוק הארץ.

מדיניות

פעולות סיור

„בגורה המרכזית של החזית שרר שקט.

בשני האגפים היתה פעילות מוגברת של יחידות-סיור. לא היו אכידות. כך אפשר היה להגדיר, השבוע, את הנעשה במערכה הגדולה בין דויד בן-גוריון וד"ר נחום גולדמן.

אחרי שהוא הצליח לשבור לחלוטין את המערך של מפ"ם ואחדות-העבודה, שתי הי מפלגות היחידות שיכלו להושיט עזרה לי-גולדמן במאבקו למען הניטראליזם (ונגד בלשון-היחיד של ביג"י), בן-גוריון מעמלו. גם גולדמן נהג בזוהירות, לא עשה דבר שי יכול היה להרגיז בטרם עת את יריבו הי גדול. שקט שרר לאורך כל חזית-המגע בין שני האישים.

האגף הימני. באגף האחד פעל אלכסנדר ניקיטין, אברמוב, שגריר מיוחד ומוסמך של ברית-הרפובליקות-המוצעות-הסוציאליסטיות ברמת-גן. הוא הזמין אליה, ביו אחר זה, את הנהגות רוב המפלגות במדינה (מלבד מפא"י, חרות ומק"י) ושוחח איתן על היתרונות והמעלות של קו ניטראליסטי ישראלי.

בכמה מן הפגישות היו קוריוזים מעניינים. השגריר גילה בקיאות מפתיעה לא רק ב-עניני המפלגות, אלא גם בעניניהם האישיים ביותר של מנהיגיהן. כך הציע, כבדרך אגב, לשר-המשפטים פנחס רוזן סיגאר גדול אחרי הסעודה, חזיר. "הרי ארונה השר אוהב סי-גאריס אחרי ארוחת-הצהריים!"

רוזן, הרגיל לעשן את סיגארי בבידיות ביתו, זועזע מן הגילוי. „מניין הוא יודע את עניני הפרטים ביותר?" שאל את חבריו. הציוניסטים-הכללים לא הסכימו לבקר אצל השגריר, אך נאותו להיענות להזמנת ראש עיריית רמת-גן, שהזמנים לארוחה משותפת עם תושב עירו, אברמוב. השם גולדמן שי מש נושא מרכזי בשיחה.

האגף השמאלי. באגף השני היתה פעילות כמעט הפוכה. מוכיר-מפא"י גיורא יוספסל ביקש לשכנע את ביג"י לגנוז את סכסוכו, להתפשר עם גולדמן. נמוקו המפלגתי הי של המוכיר המפלגתי: החרפת הסכסוך רק תגרום לכך שגולדמן יגביר את מאמציו להקים בארץ מפלגה אורחית גדולה ומאיר חרת, שתהדה סכנה למפא"י.

כמו כל ראשי הסוכנות, יש גם ליוספסל כבוד רב בפני כושר-הביצוע של גולדמן. לעומת זאת חופשית לחלוטין מרגש זה גולדה מאיר. אותה עניין צד אחר לגמרי של הבעיה: אם גולדמן ימשיך להיות שר-חוק של עצמו, יובלט עוד יותר חוסר-הפעילות של משרד-החוק הישראלי. נוצר מעין משרד-חוק כפול, בראשות דמות כפולה שאפשר היה לקרוא לה נחומאי גולדה-מן. לכן התעקשה גולדה: אין מקום לויתורים. יש להוריד את ראשו של גולדמן, אחת ולתמיד.

בפני ביג"י הובאו שתי הדיעות היריבות. הסכסין הקשיש עדיין לא החליט את דעתו של מי לקבל, לפי שעה, אם כי לא יכול היה להיות ספק לגבי נגמתו הסיפית: לש-בור את גולדמן, המתחרה הרציני היחיד שנשאר לו בנירה המדינית.

מקום בפסגה. אולם מעבר לשיקולים המפלגתיים הקטנטנים, הוזכרה השבוע הי בעיה הגדולה של עמדת ישראל בין הגושים לאורם החיחר של הספוטניקים. כגדורה בלתי-רצויה של גוש אחד, לא היה לה מקום במטה הפוליטית.

כאשר תבע השבוע ניקולאי בולגאנין לי-כנס ועידת-פסגה של ראשי שלושת הגושים בעולם — המערבי, הסובייטי והאפרואסיאתי — הופיע ברשימה גם נשיא מצריים, גמאל עבד אל-נאצר.

איש לא הזכיר כי אישם בפסיגה יש מקום גם לאדם שייצג מדינה בשם ישראל.

מנגנון

לפאתי מזרח, אחורה

עריסתו של יעקוב שמעוני עמדה בגרמניה. אולם מאז ומעולם נשא שמעוני את פניו אל השמש העולה. הוא הפך מזרחן.

אחרי שכתב ספר על הערכים, שאת שפי-תם למד יפה, היה הוא הבחירה הטבעית לנהל את תעמולת המדינה כלפי הערבים בימי מלחמת תש"ח. מן הבית הארום, שעל שפת ימה של תל-אביב, ניסה לנהל איך שהוא מערכה זו, שמתנה מחת טבעי, מפני שאיש בישראל לא תעזין בה.

המזרח למזרחן. כאיש המזרח במחלקה המדינית של הסוכנות, היתה דרכו של שמעוני סלולה למשרד-החוק. הוא נתמנה לראש מחלקת אסיה בקריה, עד שהוחלט לבסוף לתת לו תפקיד ממשי במזרח העולה.